

REIPALT JALUL:

92aastane Leida Vernik kannab häirenuppu randmel nii ööl kui päeval. Ta sätib kübara pähe ning saadab lahkuva ajakirjaniku mööda libedavõitu teerada väravani.

FOTO: KALEV LILLEORG

Milliseid võimalusi veel on?

- EMT pakub vanematele inimestele sobivat telefoni, mille SOS-klahvi vajutades saadab telefon kõigepealt kuni viiele telefoni salvestatud kontaktisiku numbrile SMS-hädaabisõnumi ning hakkab seejärel neile järjest helistama. Kui kellegagi kahel katsel ühendust ei saada, helistab telefon numbril 112. EMT seniorkliendile on telefoni hind 37.71 eurot, EMT kliendile 56.88.
- Teleabi on GSM Valve pakutav häirenupu teenus, mille kaudu saab inimene vajadusel ööpäev läbi ühendust operaatoriga, kes organiseerib kiire abi vastavalt tekkinud probleemile ja olukorrale. Kuutasu alates 19.50.

Vanaemad häirenupuga!

Leida Vernik, kel täitus veebruari alguses 92 eluaastat, ei pelgaks ka üle kõige libedama jäise õue lauta tibusid talitama minna. Ta näitab uhkelt randmele kinnitatud pisikest käekella moodi vidinat, mis talle kamaluga liikumisjulgust annab.

Leida tütar Tiina Vernik räägib, et asjake ema käel on häirenupp, millele vajutades läheb hädaabikutsung ööpäev läbi töötavasse Meditech Estonia kõnekeskusesse. Seal vastab talle operaator, kes selgitab välja, millist abi hoolealune vajab ning vastavalt sellele võtab ühendust kas hädalise kontaktisikuga või saadab teele näiteks kiirabi.

Tiina nendib, et ema on oma ea kohta küll kõbus, kuid tasakaaluhäirete tõttu varitseb kas või kukkumisoht alati ligidal. «Elan emaga koos, aga lähen hommikul vara tööle ja jõuan tagasi alles õhtupimedas,» räägib Tiina. Varem kippus tal süda kodust eemal olles valutama – et ema ei kuule hästi, oli ka mobiilile helistamine välistatud. Nii ei jäänudki muud võimalust kui murest üle olla.

Uue aasta alguses kuulis Tiina ühelt töökaaslaselt häirenuputeenusest, uuris asja ja otsustas, et just seda tal hingerahu saamiseks vaja ongi. Saku valla abiga sai häirenupust ja hoolekandetelefonist koosnev süsteem sisse seatud. «Ringi liikuda on endisest hoopis julgem,» kinnitab ka proua Leida.

Kuidas häirenupp töötab?

Meditech Estonia juhatuse liige Paavo Ala selgitab, et peaaegu aasta Eestis kättesaadav olnud Medi häirenupu süsteem koosneb lauvõi mobiiltelefonivõrku ühendatud hoolekandetelefonist ja randmel või kaelas kantavast häirenupust. Nupule vajutades luuakse ühendus ööpäev läbi töötava MEDI kõnekeskusega ning hättasattunu saab suhelda kõnekeskuse operaatoriga kodu igast nurgast, eeldusel, et ruumide vaheksed on avatud ja abivajaja

ning keskus kuulevad teineteist. Vastavalt häire sisule informeeritakse kas abivajaja kontaktisikuid (nende numbrid on telefoni salvestatud) või saadetakse kohale kiirabi, päästamet või politsei. Kui operaator abivajajat ei kuule, edastatakse teade kontaktisikule, kes läheb olukorda kontrollima. Seadmeid võib välja osta või rentida. Seadmete väljaostmisel algab teenuse kuutasu 22 eurost, rentimisel 31 eurost. Vaata www.medi.ee

Et häirenupp on tõesti üks hea asi, seda ütleb ka Peeter Mamontov, kes soetas Medi häirenupusüsteemi oma 85aastasele vanaemale. Nagu paljudel eakatel, on ka Peetri vanaemal komistamisest kerged tulema. Juhtunud on sedagi, et memm on voodist põrandale libisenud. Kord ootas vanaema pikali maas abi ligi kuus tundi.

Kui siis Peeter juhtus nägema telerist häirenupu teenust tutvustanud saatelõiku, ei olnud pikka arupidamist. Vanaemagi oli nupu paigaldamise-kandmi-

sega nõus. Paaril korral on selle kaudu kutsutud kiirabi tema elugi päästnud. Samuti oli nupust abi, kui memm pidi pärast operatsiooni taastumiseks pidevalt liikuma: kui tal poleks häirenuppu olnud, siis ilmselt oleks hirm kukkumise ees teda tagasi hoidnud, kuid nüüd oli tunne julge ja taastumine kiirem.

«Kui esialgu tunduski, et paigaldamine ja kuutasu on pistut kallivõitu, siis n-ö pärast esimest vajutamist enam nõnda ei mõtle. Meelerahul ja vanaema elul pole hinda,» ütleb Peeter. **TRIIN RAESTIK**